OLIMPIADA RAIONALĂ/MUNICIPALĂ/ZONALĂ
LA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

în instituțiile cu predare în limbile minorităților naționale,

4 februarie 2023, clasa a **XII**-a

Timp de lucru: *180 minute* *Mult succes!*

Subiectul nr. 1

Citește textul și realizează sarcinile propuse.

Este vorba de cămătarul (persoană care dă împrumuturi bănești) Gobseck. Încercați să vă închipuiți figura lui palidă, fața lui pe care mi-aș permite să o numesc lunară, atât de mult seamănă cu o argintărie de pe care s-a luat pojghița de aur.

Totul era curat și sărăcăcios în camera lui. Iarna, tăciunii îngropați în cămin, sub un strat gros de cenușă, fumegau fără să ardă.

Omul acesta ciudat nu a vrut să se întâlnească niciodată cu vreo femeie. Își ura moștenitorii și nu concepea că averea lui ar putea aparține vreodată altcuiva, chiar și după moartea sa.

Mama lui îl tocmise încă de la zece ani ca ucenic marinar pe un vapor cu destinația Indiile Olandeze, unde a navigat timp de douăzeci de ani. De aceea, zbârciturile de pe fruntea lui galbenă ascundeau taina unor întâmplări înfricoșătoare, a unor spaime cumplite, urmate de surprize salvatoare: chinurile foamei, ale dragostei călcate în picioare, pierderea și neașteptata regăsire a averii, viața pusă de atâtea ori în primejdie și salvată, datorită unor hotărâri de o cruzime justificată de urgența lor.

Bătuse într-adevăr toate drumurile pentru a se îmbogăți, încercând chiar să descopere aurul unui trib de sălbatici, vestit în împrejurimile Buenos Airesului.

- Cine ar putea avea o viață la fel de strălucită ca a mea? spunea Gobseck și ochii îi scăpărară. Nu există decât un singur lucru, a cărui valoare e destul de sigură pentru a merita ca omul să se ocupe de el. Acest lucru este… AURUL. Aurul e întruchiparea tuturor forțelor omului.

Cu timpul, cămătarul a ajuns membru al unei agenții. Prin agenția lui putea pune mâna pe averi mai mici, pe titlurile mai îndoielnice. Gobseck a fost așadar nesățiosul șarpe boa al acestei mari afaceri. În fiecare dimineață primea tributurile și le cerceta. Gobseck primea orice: începând cu boarfele unui calic și sfârșind cu vesela bogaților și tabacherele de aur ale speculanților. Nimeni nu știa ce se întâmplă cu aceste cadouri făcute bătrânului cămătar. Totul intra în camera lui, dar nimic nu ieșea.

Bătrânul cămătar căzuse de mult timp la pat. Deși era foarte slăbit, Gobseck continua să-și primească clienții, să-și încaseze veniturile.

Când am intrat în camera muribundului, l-am surprins stând în genunchi în fața căminului.

- Bunul meu prieten, i-am spus, ridicându-l și ajutându-l să se urce în pat, ți-e frig, de ce nu ceri să se facă focul?

- Nu mi-e frig, nu vreau foc! Simt că mă duc nu știu unde! Mi s-a părut că mi-e camera plină de monede de aur și m-am sculat să le culeg. Pe mâna cui va încăpea aurul meu? Nu-l dau guvernului; am întocmit un testament. Frumoasa olandeză avea o fiică. Am auzit ca i se spune *Torpila;* e frumoasă ca o zână, caut-o! Ești executorul meu testamentar, ia tot ce poftești.

Încăperea era ticsită de mobile, argintărie, lămpi, tablouri, vaze, cărți, gravuri frumoase…

În toată cariera mea de avocat, nu mai văzusem niciodată semnele unei asemenea zgârcenii și ciudățenii. M-am întrebat ceea ce se întrebase el însuși:

- Ale cui vor fi toate bogățiile acestea?…

(După *Honoré de BALZAC*
„Cămătarul (Gobseck)”, traducere de Petre Solomon)

Subiectul nr. 1

1 Numește o operă *din literatura română* și *autorul* ei, studiată la școală sau citită independent, care are tangențe cu fragmentul propus.

_____ 0

_____ 1 2

2 Justifică-ți alegerea sus-enunțată prezentând trei argumente *convingătoare*.

_____

_____ 0

_____ 1

_____ 2

_____ 3

_____

_____

_____

_____

_____

3 Explică, în câte un enunț, sensul expresiilor date, în baza textului:

(a) *a bate drumurile;*

(b) *a pune mâna pe averi.*

0

a) _____ 1 2

_____

_____

b) _____

_____

_____

4 Exprimă-ți, în patru enunțuri, opinia în raport cu actualitatea *unei* teme abordate în fragmentul propus.

0 1 2 3 4

5 Propune un simbol ce ar reprezenta mesajul fragmentului dat.
N.B.! Evită noțiunile abstracte.

0 1

6 Motivează, în trei enunțuri, alegerea simbolului.

0 1 2 3

7 Respectă normele limbii române literare.

0 1 2 3 4

Punctaj total pentru subiectul nr. 1 **19**

Subiectul nr. 2

Participi la concursul social „*Voluntarii reprezintă dăruirea în acțiune*!” cu proiectul de grup „**Clubul voluntarilor te așteaptă**!”.

În acest context, elaborează, în *16 enunțuri*, **un discurs** prin care să convingi tinerii din comunitatea ta să se implice în acțiuni sociale de voluntariat.

Repere:	**Punctaj**		
• *Respectă structura specifică unui discurs.*	*4*		
• *Formulează trei argumente **convingătoare**, care să demonstreze importanța voluntariatului în comunitatea ta.*	*3*		
• *Expune trei motive care i-ar încuraja pe tinerii din localitatea ta să devină voluntari.*	*3*		
• *Prezintă patru beneficii pentru comunitate, așteptate după implementarea proiectului dat.*	*4*		
• *Finalizează discursul printr-un slogan (maximă, proverb etc.) potrivit, care să atragă tinerii în „Clubul voluntarilor”.*	*2*		
• *Manifestă autenticitate în elaborarea discursului* (viziune originală, idei pertinente, vocabular elevat, acțiuni inteligente, expunere logică și coerentă a mesajului).	*3*		
• *Respectă volumul.*	*1*		
• *Scrie lizibil* (clar, îngrijit).	*1*		
• *Respectă normele limbii române literare.*	*4*		
Punctaj total pentru subiectul nr. 2	**25**		

Subiectul nr. 2

Subiectul nr. 3

Redactează, în *16 enunțuri*, **un eseu** pornind de la imaginea alăturată.

În eseu vei urmări: **Punctaj**

• *intitularea eseului realizat în baza imaginii propuse*	*2*		
• *respectarea structurii eseului*	*3*		
• *exprimarea opiniei proprii*	*1*		
• *prezentarea argumentelor convingătoare* (minimum 3)	*3*		
• *impresionabilitatea expunerii*: caracterul emotiv al eseului	*2*		
• *utilizarea expresiilor plastice* (comparații, epitete, metafore etc.), *a proverbelor sau a aforismelor* (minimum 10)	*10*		
• *originalitatea eseului:* vocabular variat, elevat, creativitate inteligentă (gândire pătrunzătoare, judecăți de valoare), imaginație vie (idei noi și abordare neordinară)	*4*		
• *respectarea volumului eseului*	*1*		
• *scrierea lizibilă* (clară, îngrijită)	*1*		
• *respectarea normelor limbii române literare*	*4*		
Punctaj total pentru subiectul nr. 3	**31**		

Subiectul nr. 3